

Annex 2 Ontwikkelagenda Ambulatorium, X-chromosomale stoornissen en overige (Pervasieve) ontwikkelingsstoornissen

Algemeen

Dit document maakt onderdeel uit van de raamovereenkomst voor de zorgfunctie domein X-chromosomaal gebonden stoornissen en (pervasieve) ontwikkelingsstoornissen met een hoge diagnostische complexiteit of therapieresistentie. In dit document zijn afspraken vastgelegd tussen de VNG en de aanbieder Ambulatorium FSW over het gezamenlijk uitdenken, uitwerken en implementeren van transformatiemogelijkheden voor de betreffende zorgfunctie. Het gaat hierbij om bindende afspraken tussen VNG en de aanbieder(s) die gelden gedurende de looptijd van de raamovereenkomst.

Karakter van de ontwikkelagenda

Als onderdeel van de raamovereenkomst zijn afspraken gemaakt voor de levering van hulp en ondersteuning. In het Programma van Eisen, dat eveneens onderdeel uitmaakt van de raamovereenkomst, is de inhoud van deze hulp vastgelegd.

De VNG als vertegenwoordiger van gemeenten en de aanbieder(s) vinden het van belang om gedurende de raamovereenkomst vernieuwing door te voeren die aansluit bij de uitgangspunten van het nieuwe jeugdstelsel. De vernieuwing kan verschillende doelen dienen.

Te denken valt aan:

- het verbeteren van de inhoud van de hulpverlening,
- het versterken van de keten,
- het verbeteren van de aansluiting tussen de (leef)omgeving van de cliënt en de hulpverlening,
- het verkorten van een eventuele opname of hulptraject,
- het zorgen voor een betere aansluiting tussen zorgvraag en zorgaanbod,
- verbeteren van de nazorg,
- het verlagen van de kosten en
- verminderen van administratieve lasten.

De afspraken die de VNG en de aanbieder(s) maken kunnen een verschillend karakter hebben. Het kan gaan om een pilot om bijvoorbeeld een nieuwe manier van werken te introduceren, het uitvoeren van een onderzoek, het onderzoeken van een andere vorm van samenwerken of ketenoptimalisatie of meewerken en meedenken over vernieuwing en innovatiemogelijkheden. Per zorgfunctie en/of te maken afspraak kunnen de afspraken in de ontwikkelagenda er anders uit zien.

De VNG en de aanbieder(s) maken voorafgaand aan de inwerkingtreding van de raamovereenkomst afspraken over de thema's die onderdeel uitmaken van deze ontwikkelagenda en hoe zij invulling gaan geven aan deze afspraken. Gedurende de looptijd van de overeenkomst monitoren de VNG en de aanbieder(s) of de uitvoering van deze afspraken nog in lijn is met de inhoud van de ontwikkelagenda. Indien uit de monitoring volgt dat er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt, kunnen de VNG en de aanbieder(s) gezamenlijk afspraken maken om de vastgelegde thema's anders in te vullen, thema's van de ontwikkelagenda af te halen of nieuwe thema's toe te voegen.

Mocht gedurende de looptijd van de raamovereenkomst blijken dat aanvullende afspraken tussen de VNG en de aanbieder(s) nodig zijn, dan treden zij in overleg over de eventuele aanpassing van de raamovereenkomst, de ontwikkelagenda of daaraan gerelateerde documenten. Aanpassing is alleen mogelijk als beide partijen hiermee instemmen.

In beginsel ontvangt de aanbieder geen vergoeding voor het meewerken aan de ontwikkelagenda, tenzij de VNG met de aanbieder hierover separate afspraken maakt en vastlegt.

Inhoud van de ontwikkelagenda algemeen

De VNG en de aanbieder(s) zijn de volgende ontwikkelagenda overeen gekomen:

Afspraken die gelden voor alle aanbieders:

- **Onder regie van gemeente georganiseerde toegang partner bij complexe casussen:** In gemeenten wordt, met allerlei variatiemogelijkheden, toegang en eerstelijns zorg ingericht. Professionals in deze teams zijn aanspreekbaar op complexe casussen van aanbieders, vooral om de verbinding te leggen met andere hulpverleners in het kader van '1-gezin, 1-plan, 1-regisseur' en om afspraken te maken over vervolg na afloop van de door de aanbieder geboden zorg.

- **Jeugdige en of zijn ouder regie over de zorg:** Het uitgangspunt is dat de jeugdigen en hun gezin zelf de regie hebben over de hulpverlening of ondersteuning. Zij krijgen daartoe alle relevante informatie over bijvoorbeeld de verschillende hulpverleningsmogelijkheden en de effecten die daarvan verwacht worden. In die situaties waarbij ouders niet in staat zijn goede beslissingen te nemen, wordt er gehandeld vanuit het belang van het kind of de jongere.
- **Doorbreken van de keten van achtereenvolgende derdelijns zorg.** Als derdelijns zorg goed functioneert, is het een tijdelijke inzet van noodzakelijke specialistische zorg met als doel dat jeugdige weer terugkeert in het gezin en op school of al dan niet in combinatie met beperkte hulp ter ondersteuning bij de participatie. Voorkomen moet worden dat een keten van derdelijns zorg ontstaat die naar elkaar doorverwijst. Gemeenten zullen hier als opdrachtgever op sturen. De aanbieder is beschikbaar om met de VNG na te denken over duurzame inrichting van sectoroverstijgende derdelijns zorg voor jeugd
- **Deelname aan innovatie, verbinding met wetenschap:** Aanbieders zorgen voor kennis- en vakontwikkeling en professionalisering van hun personeel en maken daarbij gebruik van landelijk beschikbare middelen voor innovatie. De VNG gaat er van uit dat interventies wetenschappelijk zijn getoetst op effectiviteit, of dat onderzoek wordt verricht om effectiviteit te toetsen. Aanbieders stellen regionaal hun kennis ter beschikking aan de tweede lijn, waardoor ze zich binnen het raamcontract kunnen beperken tot 'last-resort' zorg.
- **Verkorting van de duur van intramurale zorg:** Aanbieders streven naar verkorting van de duur van intramurale zorg, zeker wanneer de gemiddelde duur nu meer dan een jaar is.
- **Borgen van aansluiting -18 +18:** De ontschotting die in de Jeugdwet is geregeld voor zorg en begeleiding van jongeren onder de 18, heeft als consequentie dat een goede aansluiting vanaf 18 jaar niet vanzelfsprekend is. VNG en aanbieders wisselen uit hoe die aansluiting in de praktijk functioneert en of (aanvullende) afspraken nodig zijn om die aansluiting te verbeteren.

Ontwikkelagenda specifiek voor GGZ

Aanbieders ontwikkelen e-health oplossingen om laagdrempelig zorg te bieden, kosteneffectiever te werken en de behandeldoelen te ondersteunen.

Ontwikkelagenda specifiek voor Ambulatorium FSW

Transformatiedoel: innovatie

Het Ambulatorium is als onderdeel van de universiteit sterk gericht op onderzoek, kennisontwikkeling en innovatie. Dat betreft zowel inhoudelijke vernieuwingen als meer beleidsmatig onderzoek. Signaleren, screening en diagnostiek naast (kortdurende) behandeling staan hierbij centraal.

Transformatiedoel: multifocale zorg

Een aantal gezinnen en/of jeugdigen heeft te maken met meervoudige problematiek. Hierbij is het belangrijk om er voor te zorgen dat de zorg multifocaal wordt ingezet en niet los van elkaar of na elkaar. Voor deze gezinnen dient er een geïntegreerd, intersectoraal en gezinsgericht aanbod van zorg te komen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om jeugdzorg, volwassenenzorg, LVG, onderwijs, GGZ en WMO die rondom een gezin staan. Dit vraagt nauwe afstemming en samenwerking tussen zorgverleners, zowel gericht op de individuele cliënt als ook beleidsmatig voor de groep cliënten. De expertise van de medewerkers van het Ambulatorium op het gebied van ontwikkelingsstoornissen, ernstige gedragsstoornissen bij mensen met een verstandelijke beperking, de consequenties voor de ontwikkeling en het gedrag tegen het licht van bijvoorbeeld allerlei x-chromosomale afwijkingen zorgen ervoor dat diagnostiek en behandeling gericht ingezet kan worden als dit nodig is op cliëntniveau; op instellingsniveau zijn consultatie en deskundigheidsbevordering van groot belang zijn

om de expertise te delen. Ontschotting en ont dubbeling staan hierbij centraal. We staan hierbij in contact met (inter)nationale kennisnetwerken en streven een landelijk netwerk van experts na.

Transformatiedoel: afschalen van zorg

Doordat er efficiënter gebruik kan worden gemaakt van wijkteam en de huisarts of medisch specialist, zowel bij de toeleiding naar gespecialiseerde hulp als bij de behandeling, kan er efficiënter en daardoor meer kortdurend gewerkt worden.

Onderzoek naar efficiënte behandelingen die kortdurend zijn draagt daar ook aan bij. Daarnaast zijn de medewerkers en onderzoekers actief in het overdragen van expertise in de vorm van cursussen en studiedagen, consultatie en open spreekuren. Daarbij is er een grootschalig project gestart met outreachende zorg met pilots in verschillende steden.

Transformatiedoel: aandacht en nazorg bij het bereiken van de achttienjarige leeftijd

Doordat een deel van de cliënten van het Ambulatorium jongeren met een autismespectrumstoornis betreft, al dan niet met een beneden gemiddelde intelligentie, naast kinderen en jeugdigen met x-chromosomale afwijkingen, is dit voor ons een belangrijk aandachtspunt. Wij zien té vaak dat het de jeugdige en zijn ouders niet voldoende lukt om op eigen kracht datgene wat nodig is op het gebied van zorg, opleiding, inkomen en wonen te realiseren. Zij dreigen hierdoor letterlijk tussen het wel en het schip te vallen waarna de zorg die nodig is om het tij te keren, onnodig duur is. Recentelijk is de zorg uitgebreid naar extra aandacht voor de groep 18-23 jarigen.